- AANTEKENEN -

Aan: Veiligheidsregio Zeeland
T.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus 8016
4330 EA  MIDDELBURG

Baarn, 4 juli 2026

Betreft: Voorgenomen sluiting brandweerpost Cadzand – onvoldoende basis voor een zorgvuldig besluit

Geacht bestuur,

De Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV) heeft kennisgenomen van het bestuursvoorstel "Brandweerzorg Cadzand en omgeving", dat op 10 juli 2026 ter besluitvorming aan uw Algemeen Bestuur wordt voorgelegd.

**Daarbij toetsen wij het voorliggende bestuursvoorstel nadrukkelijk aan de wettelijke verantwoordelijkheid van uw bestuur op grond van de artikelen 3a en 10 van de Wet veiligheidsregio's, waarin de zorgplicht voor een kwalitatief goede brandweerzorg en de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de inrichting daarvan zijn verankerd.**

Op 4 juni jl. hebben wij de gemeenteraad van Sluis reeds gewezen op onze ernstige zorgen over de voorgenomen sluiting van brandweerpost Cadzand en de gevolgen daarvan voor de brandweerzorg in West-Zeeuws-Vlaanderen. Inmiddels hebben wij kennisgenomen van het bestuursvoorstel, de beoordeling van de brandweerdekking, de reactie van de ondernemingsraad, de opvattingen van de vrijwilligers van post Cadzand en de overige beschikbare stukken. Die documenten bevestigen onze eerdere zorgen eerder dan dat zij deze wegnemen. Sterker nog: zij maken duidelijk dat het voorgenomen besluit op dit moment onvoldoende bestuurlijk, inhoudelijk en juridisch is onderbouwd.

## Het bestuursvoorstel erkent zelf een verslechtering van de brandweerzorg

Wat daarbij direct opvalt, is dat het bestuursvoorstel zelf erkent dat de sluiting van brandweerpost Cadzand zal leiden tot een aantoonbare verslechtering van de brandweerzorg. De opkomsttijden nemen toe, in meerdere gebieden worden de gebiedsnormen overschreden en aanvullende operationele en risicobeheersende maatregelen blijken noodzakelijk. Tegelijkertijd wordt vastgesteld dat daarvoor eerst een integrale gebiedsscan moet worden uitgevoerd en dat de uitwerking van die maatregelen pas in september aan uw bestuur zal worden voorgelegd. Desondanks wordt voorgesteld de post reeds per 1 augustus te sluiten.

Die volgorde achten wij bestuurlijk moeilijk verdedigbaar. Feitelijk wordt uw bestuur gevraagd eerst in te stemmen met een aantoonbare verslechtering van de brandweerzorg en het definitief sluiten van een brandweerpost, terwijl de maatregelen die deze verslechtering zouden moeten compenseren nog niet zijn uitgewerkt en pas op een later moment ter besluitvorming worden aangeboden. Naar onze overtuiging vraagt verantwoord openbaar bestuur juist om de omgekeerde volgorde: eerst inzicht verkrijgen in de gevolgen en de noodzakelijke maatregelen, vervolgens beoordelen of daarmee daadwerkelijk verantwoorde brandweerzorg kan worden gegarandeerd en pas daarna een besluit nemen over het al dan niet sluiten van een brandweerpost.

## De wettelijke zorgplicht vraagt om een volledige en transparante afweging

Juist de Wet veiligheidsregio's legt het bestuur de verantwoordelijkheid op om zorg te dragen voor een kwalitatief goede en verantwoorde brandweerzorg. Die verantwoordelijkheid vraagt om een besluit dat is gebaseerd op een volledige analyse van de gevolgen voor de veiligheid van inwoners, bezoekers, ondernemers en hulpverleners.

**Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)**

Bezoek : Tolweg 5
3741 LM Baarn
Post : Postbus 147
3740 AC Baarn

Home : www.brandweervrijwilligers.nl
E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl

Fiscaal : 81.86.45.167
KvK-nummer : 08168567
Bank: NL16 RABO 0309 1304 25

Naar ons oordeel ontbreekt die analyse nog steeds. Er ligt geen integrale beoordeling van de restrisico's, geen inzicht in de gevolgen voor kwetsbare objecten en functies binnen het verzorgingsgebied, geen uitgewerkt pakket van compenserende maatregelen en evenmin een beoordeling van de vraag of met die maatregelen nog daadwerkelijk kan worden voldaan aan de wettelijke zorgplicht.

Deze conclusie wordt bovendien ondersteund door het juridische advies dat prof. mr. dr. A.M. Hol reeds over de toepassing van de wettelijke opkomsttijden heeft uitgebracht. Hij concludeert dat de ruimte om van de wettelijke normtijden af te wijken beperkt is en dat een bestuur afwijkingen slechts kan rechtvaardigen indien deze zorgvuldig zijn gemotiveerd, expliciet worden verantwoord en passen binnen de vereiste maatschappelijke zorgvuldigheid. Juist die zorgvuldige bestuurlijke onderbouwing ontbreekt naar onze overtuiging in het voorliggende voorstel.

## De landelijke systematiek is bedoeld als afwegingskader, niet als legitimatie voor verslechtering

Ook de beoordeling van de brandweerdekking roept fundamentele vragen op. De Veiligheidsregio concludeert dat de mediaan van de gebiedsgerichte opkomsttijden bepalend is voor de beoordeling van de dekking. Daarmee wordt echter voorbijgegaan aan het doel van de landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen. Deze systematiek is ontwikkeld als hulpmiddel voor bestuurlijke afwegingen en transparante besluitvorming; niet als instrument om een aantoonbare verslechtering van de brandweerzorg te legitimeren.

De eigen analyse van de Veiligheidsregio laat immers zien dat de brandweerzorg in Cadzand, Cadzand-Bad en Nieuwvliet-Bad na sluiting van de post verslechtert en dat meerdere gebieden als **onvoldoende** moeten worden beoordeeld. Bovendien is de beoordeling uitsluitend gebaseerd op de mediaan van de opkomsttijden, terwijl de systematiek juist erkent dat daarachter objecten schuilgaan met aanzienlijk langere opkomsttijden. Juist daarom schrijven de landelijke handreiking en de bestuurlijke uitgangspunten voor dat afwijkingen zorgvuldig worden gemotiveerd, restrisico's inzichtelijk worden gemaakt en compenserende maatregelen vooraf bestuurlijk worden afgewogen. Wij constateren dat deze **essentiële onderdelen** in het voorliggende besluit **ontbreken**.

Prof. Hol wijst er bovendien op dat een dekkingsplan waarin de opkomsttijden ruimhartig worden opgerekt, het bestuur niet zonder meer beschermt tegen aansprakelijkheid. Indien de gemaakte bestuurlijke afweging onvoldoende is gemotiveerd of afwijkt van hetgeen in vergelijkbare veiligheidsregio's gebruikelijk is, zal juist die afweging onderwerp van rechterlijke toetsing kunnen worden. Dat onderstreept nog eens dat het verruimen van gebiedsnormen geen alternatief vormt voor het daadwerkelijk verbeteren van de brandweerzorg.

Daar komt nog een zwaarwegende omstandigheid bij. De Inspectie Justitie en Veiligheid is onlangs een landelijk onderzoek gestart naar de regionale dekkingsplannen van de veiligheidsregio's. De Inspectie wil daarbij beoordelen of de landelijke uniforme systematiek op een juiste, transparante en navolgbare wijze wordt toegepast en of de bestuurlijke afwegingen daadwerkelijk recht doen aan de wettelijke verantwoordelijkheid voor de brandweerzorg. Tegen die achtergrond achten wij het onbegrijpelijk dat de Veiligheidsregio Zeeland juist nu een onomkeerbaar besluit neemt dat in belangrijke mate is gebaseerd op dezelfde systematiek waarvan de toepassing momenteel onderwerp is van landelijk inspectieonderzoek. Dat vraagt naar onze overtuiging niet om bestuurlijke haast, maar juist om extra zorgvuldigheid en terughoudendheid.

## De praktijk laat een ander beeld zien dan het bestuursvoorstel

Opvallend is bovendien dat de vrijwilligers van brandweerpost Cadzand in hun uitgebreide reactie een wezenlijk ander beeld schetsen van de huidige situatie en de toekomstmogelijkheden van de post. Zij geven gemotiveerd aan dat de personele situatie volgens hen onvolledig wordt weergegeven, dat de afgelopen jaren nieuwe vrijwilligers zijn geworven, dat meerdere kandidaten beschikbaar zijn of in opleiding zijn, dat onvoldoende uitvoering is gegeven aan eerder gemaakte afspraken over ondersteuning, opleidingen en behoud van de post en dat de Veiligheidsregio onvoldoende heeft geïnvesteerd in het vinden, binden en behouden van vrijwilligers. Uit de overgelegde correspondentie blijkt bovendien dat de Veiligheidsregio en de gemeente Sluis in 2023 nog nadrukkelijk uitgingen van behoud en versterking van de post. Tegen die achtergrond is de nu voorgestelde koerswijziging onvoldoende verklaard en onvoldoende overtuigend onderbouwd.

Wanneer de direct betrokken vrijwilligers onderbouwd aangeven dat reële alternatieven onvoldoende zijn onderzocht en dat gemaakte afspraken niet of slechts gedeeltelijk zijn nagekomen, mag van het bestuur worden verwacht dat deze signalen zichtbaar en aantoonbaar worden betrokken bij de besluitvorming. Die zorgvuldige belangenafweging herkennen wij in het voorliggende voorstel onvoldoende.

## Ook het besluitvormingsproces roept vragen op

Ook de reactie van de ondernemingsraad verdient nadrukkelijk aandacht. Hoewel de OR begrip toont voor de personele problematiek, spreekt zij tegelijkertijd haar zorgen uit over het gevolgde besluitvormingsproces. De ondernemingsraad constateert dat de medezeggenschap feitelijk nauwelijks gelegenheid heeft gehad om invloed uit te oefenen op het voorgenomen besluit, doordat de behandeling van de adviesaanvraag vrijwel gelijktijdig plaatsvindt met de besluitvorming door uw bestuur. Een tijdsbestek van minder dan 24 uur tussen het overleg en het definitieve besluit sluit elke vorm van serieuze weging van het OR-advies uit. Ook dat draagt niet bij aan een zorgvuldig en transparant besluitvormingsproces.

## De fundamenten onder het besluit zijn nog onvoldoende uitgewerkt

Alles overziend ontstaat een opmerkelijk beeld. Enerzijds wordt geconcludeerd dat sluiting noodzakelijk is, terwijl anderzijds nog belangrijke onderzoeken moeten plaatsvinden, de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen nog moeten worden uitgewerkt, de gebiedsscan nog moet worden uitgevoerd, de landelijke systematiek momenteel onderwerp is van inspectieonderzoek en wezenlijke inhoudelijke kritiek van zowel de vrijwilligers als de medezeggenschap nog niet overtuigend is weerlegd. Naar onze overtuiging vormt dit geen voldoende basis voor een onomkeerbaar besluit met zulke verstrekkende gevolgen voor de veiligheid van West-Zeeuws-Vlaanderen.

Dat geldt temeer omdat uit het advies van prof. Hol blijkt dat de wettelijke normtijden niet uitsluitend een beleidsmatig uitgangspunt vormen, maar tevens uitdrukking geven aan hetgeen juridisch als een zorgvuldige uitvoering van de publieke brandweertaak mag worden verwacht. Een besluit dat bewust leidt tot langere opkomsttijden vraagt daarom een uitzonderlijk zware motivering. Naar onze overtuiging biedt het voorliggende bestuursvoorstel die motivering niet.

De VBV doet daarom een dringend beroep op uw Algemeen Bestuur om het voorgenomen besluit tot sluiting van brandweerpost Cadzand op dit moment niet vast te stellen. Een besluit van deze omvang en maatschappelijke betekenis kan naar onze overtuiging pas verantwoord worden genomen nadat de aangekondigde gebiedsscan is afgerond, de operationele en risicobeheersende maatregelen volledig zijn uitgewerkt, de gevolgen voor de brandweerzorg en de wettelijke zorgplicht inzichtelijk zijn gemaakt, de aangedragen alternatieven aantoonbaar zijn onderzocht én duidelijkheid bestaat over de wijze waarop de landelijke systematiek voor dekkingsplannen moet worden toegepast. Juist nu de Inspectie Justitie en Veiligheid deze systematiek landelijk onderzoekt, past terughoudendheid bij besluiten die leiden tot een blijvende vermindering van de operationele slagkracht van de brandweer.

De veiligheid van inwoners, ondernemers, recreanten én brandweermensen verdient een besluit dat niet alleen bestuurlijk verdedigbaar is, maar ook maatschappelijk uitlegbaar, transparant en juridisch houdbaar. Op basis van de thans beschikbare informatie zijn wij van oordeel dat aan die voorwaarden nog niet is voldaan.

## Ons dringende verzoek: neem nu geen onomkeerbaar besluit

**Wij verzoeken u daarom met klem af te zien van sluiting van brandweerpost Cadzand en de post operationeel te houden totdat alle noodzakelijke onderzoeken zijn afgerond, de wettelijke gevolgen volledig in beeld zijn gebracht en uw bestuur op basis van een compleet, transparant en zorgvuldig afgewogen dossier een definitief besluit kan nemen.**

Hoogachtend,

Namens de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers

Marcel Dokter
voorzitter